

Torsdag den 17. december 2020

P9_TA(2020)0379

Behovet for en særlig rådssammensætning om ligestilling mellem kønnene

Europa-Parlamentets beslutning af 17. december 2020 om behovet for en særlig rådssammensætning om ligestilling mellem kønnene (2020/2896(RSP))

(2021/C 445/18)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2 og 3 i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 8, 10, 19, artikel 153, stk. 1, litra i), og artikel 157 og 236 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
- der henviser til artikel 21 og 23 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
- der henviser til artikel 2, stk. 1, i Rådets forretningsorden,
- der henviser til Kommissionens forslag af 2. juli 2008 til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering (direktivet om bekæmpelse af forskelsbehandling) (COM(2008)0426),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv ⁽¹⁾,
- der henviser til Kommissionens forslag af 14. marts 2012 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en mere ligelig kønsfordeling blandt menige bestyrelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber og tilhørende foranstaltninger (direktivet om kvindelige bestyrelsesmedlemmer) (COM(2012)0614),
- der henviser til Europarådets konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold imod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen), der trådte i kraft den 1. august 2014,
- der henviser til Kommissionens forslag af 4. marts 2016 til Rådets afgørelse om Den Europæiske Unions indgåelse af Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (COM(2016)0109),
- der henviser til sin beslutning af 28. november 2019 om EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen og andre foranstaltninger til bekæmpelse af kønsbaseret vold ⁽²⁾,
- der henviser til sin beslutning af 30. januar 2020 om kønsbestemt lønforskel ⁽³⁾,
- der henviser til sin beslutning af 23. oktober 2020 om ligestilling mellem kønnene i EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik ⁽⁴⁾,
- der henviser til sin beslutning af 19. juni 2020 om protesterne mod racisme efter George Floyds død ⁽⁵⁾,
- der henviser til ligestillingsindekset 2020 fra Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE), som blev offentliggjort den 28. oktober 2020,
- der henviser til EIGE's rapport af 19. november 2020 om uligheder mellem kønnene med hensyn til pleje og løn i EU,
- der henviser til Rådets konklusioner af 10. december 2019 med titlen »Økonomier præget af kønsligestilling i EU: vejen frem«,

⁽¹⁾ EUT L 204 af 26.7.2006, s. 23.

⁽²⁾ Vedtagne tekster, P9_TA(2019)0080.

⁽³⁾ Vedtagne tekster, P9_TA(2020)0025.

⁽⁴⁾ Vedtagne tekster, P9_TA(2020)0286.

⁽⁵⁾ Vedtagne tekster, P9_TA(2020)0173.

Torsdag den 17. december 2020

- der henviser til Rådets konklusioner af 2. december 2020 om bekæmpelse af kønsbestemte lønforskelle,
 - der henviser til den europæiske søjle for sociale rettigheder, navnlig princip nr. 2, 3, 9 og 15,
 - der henviser til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling, der blev aftalt i 2015, navnlig mål nr. 5 og 8,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 5. marts 2020 med titlen »Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025« (COM(2020)0152),
 - der henviser til den fælles meddelelse af 25. november 2020 fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med titlen »EU's kønshandlingsplan III: en ambitiøs dagsorden for ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders indflydelse og status i EU's optræden udadtil« (JOIN(2020)0017),
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 12. november 2020 med titlen »En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025« (COM(2020)0698),
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 18. september 2020 med titlen »En Union med lighed: EU-handlingsplan mod racisme 2020-2025« (COM(2020)0565),
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 7. oktober 2020 med titlen »En Union med ligestilling: EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse (COM(2020)0620),
 - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at ligestilling mellem kønnene er en grundlæggende værdi og et centralt mål for EU; der henviser til, at retten til ligebehandling og ikkeforskelsbehandling er en grundlæggende rettighed, der er nedfældet i traktaterne og i chartret for grundlæggende rettigheder, og bør respekteres fuldt ud;
- B. der henviser til, at princippet om integrering af ligestillingsaspektet er fastlagt i artikel 8 i TEUF, i henhold til hvilken Unionen i alle sine aktiviteter skal tilstræbe at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder;
- C. der henviser til, at forskelsbehandling på grund af køn og kønsidentitet ofte overlapper med forskelsbehandling af andre grunde, f.eks. race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder og seksuel orientering, og således udløser dobbelt eller flerdobbelt forskelsbehandling; der henviser til, at et horisontalt, intersektionelt perspektiv og integration af kønsaspektet i EU's politikker er afgørende for at opnå ligestilling mellem kønnene og ligestilling generelt;
- D. der henviser til, at et horisontalt, intersektionelt perspektiv er afgørende i enhver ligestillingspolitik for at anerkende og behandle de mange trusler om forskelsbehandling; der henviser til, at EU's politikker hidtil ikke har anvendt en intersektionel tilgang og hovedsagelig har fokuseret på den individuelle dimension af forskelsbehandling, som ikke behandler de institutionelle, strukturelle og historiske dimensioner; der henviser til, at en intersektionel analyse ikke kun gør det muligt for os at forstå de strukturelle barrierer, men også giver et grundlag for at fastsætte standarder og bane vejen for strategiske og effektive politikker til bekæmpelse af systemisk forskelsbehandling, udstødelse og uligheder mellem kønnene;
- E. der henviser til, at EIGE's kønsligestillingsindeks 2020 viser, at intet EU-land endnu har opnået lighed mellem kvinder og mænd fuldt ud; der henviser til, at EU's fremskridt med hensyn til ligestilling mellem kønnene stadig er langsomme, og at indekspointene i gennemsnit forbedres med et point hvert andet år; der henviser til, at det i dette tempo vil tage over 60 år for EU at opnå ligestilling mellem kønnene;
- F. der henviser til, at kønsbestemt vold i alle dens former udgør forskelsbehandling og en krænkelse af menneskerettighederne, der er rodfæstet i ulighed mellem kønnene, som den bidrager til at fastholde og styrke; der henviser til, at kønsbaseret vold er en af de største hindringer for at opnå ligestilling mellem kønnene; der henviser til, at en undersøgelse fra 2014 foretaget af Agenturet for Grundlæggende Rettigheder (FRA) viste, at en ud af tre kvinder har været udsat for fysisk eller seksuel vold siden det fyldte 15. år, at 55 % af alle kvinder har været udsat for en eller

Torsdag den 17. december 2020

flere former for seksuel chikane, og at der i gennemsnit dør en kvinde som følge af vold i hjemmet med to og et halv døgn mellemrum; der henviser til, at et liv uden vold er en forudsætning for lighed; der henviser til, at der hvert år begås omkring 3 500 kvindedrab i EU i forbindelse med vold i hjemmet⁽⁶⁾; der henviser til, at kønsopdelte og kønssensitive data af sammenlignelig art er afgørende for at afspejle det fulde omfang af kønsbaseret vold, gøre uligheder synlige og skabe målrettede politikker; der henviser til, at der stadig mangler kønsopdelte og kønssensitive data på forskellige områder af EU's og medlemsstaternes politikker;

- G. der henviser til, at forskellen mellem mænds og kvinders timeløn i EU ifølge de seneste tal fra Kommissionen er på 16 %, om end dette tal varierer betydeligt medlemsstaterne imellem; der henviser til, at den kønsbestemte lønforskel stiger til 40 %, når beskæftigelsesfrekvensen og den samlede erhvervsfrekvens tages i betragtning; der henviser til, at situationen er endnu værre, når kvinder går på pension, da deres pensioner er ca. 37 % lavere end mænds som følge af den kønsbestemte lønforskel og andre faktorer; der henviser til, at beskæftigelsesfrekvensen i EU, som varierer betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat, stadig var højere for mænd (79 %) end for kvinder (67,4 %) i 2018; der henviser til, at 31,3 % af de beskæftigede kvinder i alderen 20-64 år i EU arbejdede på deltid i 2018, sammenlignet med 8,7 % for mænds vedkommende; der henviser til, at kvinder er overrepræsenteret i den uformelle økonomi, ufrivilligt deltidsarbejde og usikre og lavtlønnede job;
- H. der henviser til, at ulønnet omsorgsarbejde og husligt arbejde hovedsagelig udføres af kvinder, hvilket påvirker beskæftigelsen og karriereudviklingen og bidrager til kønsforskelle med hensyn til beskæftigelse, løn og pension; der henviser til, at skøn viser, at 80 % af tjenesterne i plejesektoren leveres af uformelle plejere, som hovedsagelig er kvinder (75 %), herunder indvandrerkvinder;
- I. der henviser til, at kvinder derfor stadig er underrepræsenterede og udsættes for forskellige former for forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, og at målet er at give dem de samme muligheder på arbejdspladsen som mænd for at mindske disse forskelle;
- J. der henviser til, at ifølge Kommissionens meddelelse af 14. januar 2020 »Et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling« (COM(2020)0014) er forbedret børnepasning og langtidspleje en af måderne til at sikre, at omsorgsforpligtelserne fordeles mere ligeligt mellem kvinder og mænd med henblik på at lette kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet på lige fod med mænd;
- K. der henviser til, at der fortsat er kønsskævheder og strukturelle barrierer på mange områder, hvilket låser kvinder og mænd fast i deres traditionelle roller og begrænser kvinders muligheder for fuldt ud at drage fordel af deres grundlæggende ret til lighed med hensyn til beskæftigelse, arbejde og løn;
- L. der henviser til, at kvinder er underrepræsenteret i beslutningstagende stillinger, herunder i den økonomiske sektor, og at ligestilling mellem kønnene i valgte organer langt fra er opnået; der henviser til, at mindre end en tredjedel af alle parlamentarikere i EU ifølge EIGE er kvinder; der henviser til, at de fleste beslutningstagende organer mangler ekspertise inden for ligestilling mellem kønnene;
- M. der henviser til, at stereotype opfattelser af kønsroller bidrager til kønsbestemte uligheder og er med til at normalisere kønsbaseret vold; der henviser til, at det er i samfundets interesse som helhed at bekæmpe uligheder mellem kønnene, og at mænds deltagelse i bestræbelserne på at bekæmpe ulighed mellem kønnene og kønsbaseret vold er af afgørende betydning;
- N. der henviser til, at adgang til seksuel og reproduktiv sundhedspleje og seksuelle og reproduktive rettigheder er afgørende for at opnå ligestilling mellem kønnene; der henviser til, at det er en form for kønsbaseret vold at nægte adgang til seksuel og reproduktiv sundhed og de dermed forbundne rettigheder (SRSR); der henviser til, at Parlamentet har behandlet SRSR i sit nyligt vedtagne EU4Health-program med henblik på at sikre rettidig adgang til varer, der er nødvendige for sikker levering af SRSR;

⁽⁶⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI\(2018\)630296_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI(2018)630296_EN.pdf)

Torsdag den 17. december 2020

- O. der henviser til, at der er gjort positive fremskridt i EU, men at der stadig er plads til forbedringer, da vi er vidne til et alvorligt tilbageslag mod ligestillingen mellem kønnene og kvinders rettigheder, herunder inden for SRSR; der henviser til, at dette tilbageslag skal imødegås, og at ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder skal beskyttes på højeste politiske plan;
- P. der henviser til, at covid-19-pandemien har haft en uforholdsmæssig stor indvirkning på kvinder og piger som følge af eksisterende uligheder, der bl.a. har ført til en eksponentiel stigning i kønsbaseret vold og et stort frafald på arbejdsmarkedet; der henviser til, at integration af kønsperspektivet i alle faser af indsatsen over for covid-19-krisen er af afgørende betydning;
- Q. der henviser til, at eftersom kvinder beklæder de mest usikre job i vores samfund, er de blevet hårdest ramt under covid-19-pandemien af delvis arbejdsløshed, risikoen for at miste deres job og tvunget telearbejde på grund af manglende børnepasning; der henviser til, at en femtedel af kvinderne i EU allerede var truet af fattigdom eller social udstødelse⁽⁷⁾; der henviser til, at kvinder også udgør 85 % af alle enlige forsørgere, som er endnu mere udsatte for usikre ansættelsesforhold og øget fattigdom; der henviser til, at 500 millioner mennesker⁽⁸⁾ i verden forventes at ende i fattigdom i de kommende måneder, hvoraf de fleste er kvinder; der henviser til, at fattigdom og social udstødelse har strukturelle årsager, som skal udryddes og vendes, navnlig gennem politikker vedrørende beskæftigelse, boliger, mobilitet og adgang til offentlige tjenester;
- R. der henviser til, at covid-19-krisen har vist betydningen af EU-integration og af at styrke samarbejdet og dialogen mellem medlemsstaterne, udveksle løsninger og levere tiltag på EU-plan og en koordineret indsats, herunder på ligestillingsområdet;
- S. der henviser til, at integration af kønsaspektet for første gang nogensinde vil være en horisontal prioritet i den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 som følge af en aftale mellem Parlamentet og Rådet og bør ledsages af konsekvensanalyser af hvert lovgivningsforslag og politikforslag og kønsspecifik overvågning og evaluering af programmer, herunder ved at spore de midler, der er afsat til ligestilling mellem kønnene; der henviser til, at gennemførelsen af kønsbudgettering også bør overvåges på højeste politiske plan i genopretnings- og resiliensfaciliteten og de vigtigste EU-finansieringsprogrammer; der henviser til, at ligestilling mellem kønnene og overholdelse af kvinders og pigers rettigheder er forudsætninger for økonomisk genopretning og inklusiv bæredygtig udvikling;
- T. der henviser til, at Istanbulkonventionen otte år efter dens godkendelse endnu ikke er ratificeret af alle medlemsstater eller af EU; der henviser til, at Istanbulkonventionen er det vigtigste eksisterende internationale redskab til forebyggelse og bekæmpelse af kønsbaseret vold;
- U. der henviser til, at Parlamentet i flere beslutninger, bl.a. sin beslutning af 28. november 2019 om EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen og andre foranstaltninger til bekæmpelse af kønsbaseret vold, har opfordret Rådet til at aktivere »passerellebestemmelsen« i artikel 83, stk. 1, i TEUF med henblik på at medtage kønsbaseret vold på listen over grænseoverskridende kriminalitet (eurokriminalitet); der henviser til, at Parlamentet ved mange lejligheder har opfordret til et direktiv om forebyggelse og bekæmpelse af kønsbaseret vold;
- V. der henviser til, at der syv år efter, at Kommissionen fremsatte sit forslag, og Parlamentet vedtog sin førstebehandlingsholdning, endnu ikke er opnået enighed om direktivet om en mere ligelig kønsfordeling blandt menige bestyrelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber og tilhørende foranstaltninger (direktivet om kvindelige bestyrelsesmedlemmer), og at forslaget siden da har været blokeret i Rådet;
- W. der henviser til, at der tolv år efter Kommissionens forslag endnu ikke er opnået enighed om Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, og at forslaget siden da har været blokeret i Rådet;

(7) Eurostat, 2018.

(8) Ifølge NGO'er (Oxfam) og FN.

Torsdag den 17. december 2020

- X. der henviser til, at Rådet i sine konklusioner af 10. december 2019 med titlen »Økonomier præget af kønsligestilling i EU: vejen frem« understregede, at »samtidig med at de gamle udfordringer fortsat er til stede, dukker der nye op. De mål, der er fastsat for ligestilling mellem kønnene, er ikke opfyldt fuldt ud«, og opfordrede Kommissionen og medlemsstaterne til »at styrke ligestilling mellem kønnene [...] ved aktivt at fremme politisk dialog på højt plan om ligestillingsspørgsmål på EU-plan og på højeste politiske plan«;
- Y. der henviser til, at politisk dialog på højt plan og dialog på EU-plan har vist sig at være effektiv med hensyn til at mindske forskellene mellem medlemsstaterne og fremme den europæiske integration på de fleste politikområder; der henviser til, at en struktureret dialog på højeste politiske plan er afgørende for at beskytte og fremme kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene gennem vedtagelse af kønsspecifik EU-lovgivning;
- Z. der henviser til, at Rådets rolle som medlovgiver i EU er af afgørende betydning; der henviser til, at rådssammensætningerne skal sikre, at de kan reagere på aktuelle politiske udfordringer og prioriteter; der henviser til, at manglen på en særlig rådssammensætning om ligestilling mellem kønnene øger risikoen for at vedtage lovgivning, der ikke tager hensyn til kønsaspektet;
- AA. der henviser til, at den nuværende Kommission har vist et stærkt engagement i at fremme ligestilling mellem kønnene i formandens politiske retningslinjer og gennem efterfølgende tiltag;
- AB. der henviser til, at ligestillingsspørgsmål i øjeblikket behandles af Rådet for Beskæftigelse, Socialpolitik, Sundhed og Forbrugerpolitik, som ikke i tilstrækkelig grad afspejler alle de aspekter, der skal tages op;
- AC. der henviser til, at Parlamentet allerede har opfordret til, at der oprettes en ny rådssammensætning af ministre og statssekretærer med ansvar for ligestilling mellem kønnene;
- AD. der henviser til, at flere formandskaber for Rådet for Den Europæiske Union har gjort en positiv indsats for at arrangere uformelle møder for ministre og statssekretærer med ansvar for ligestilling mellem kønnene og for at sætte ligestillingsspørgsmål på programdagsordener; der henviser til, at denne praksis skal institutionaliseres gennem et permanent særligt forum;
- AE. der henviser til, at en fælles indsats er afgørende for at sikre konvergens i opadgående retning og harmonisering af kvinders rettigheder i Europa gennem en stærk pagt mellem medlemsstaterne ved at dele og gennemføre den mest ambitiøse EU-lovgivning og gennemførelse af den bedste praksis, der i øjeblikket er gældende i EU;
- AF. der henviser til, at der er en kommissær udelukkende med ansvar for ligestilling, og at Parlamentet har et Udvalg om Kvinders Rettigheder og Ligestilling, men at Rådet ikke har nogen specifik rådssammensætning om ligestilling mellem kønnene, og at ministre og statssekretærer med ansvar for ligestilling ikke har noget særligt og formaliseret diskussionsforum;
- AG. der henviser til, at Det Europæiske Råd med kvalificeret flertal har ret til at fastlægge (eller ændre) listen over de sammensætninger, Rådet samles i, undtagen sammensætningerne almindelige anliggender og udenrigsanliggender;
1. beklager, at ministrene og statssekretærene med ansvar for ligestilling ikke har noget særligt institutionelt forum til at sikre, at medlemsstaternes repræsentanter regelmæssigt mødes, drøfter, lovgiver, træffer politiske beslutninger og udveksler bedste praksis; understreger, at en samling af ministre og statssekretærer med ansvar for ligestilling mellem kønnene vil skabe et mere fokuseret og effektivt forum for samarbejde, sikre større integration af ligestilling mellem kønnene i EU's strategier og politiske processer, en sammenhængende tilgang og koordinering af alle relaterede politikker;
 2. understreger betydningen af at samle ministre og statssekretærer med ansvar for ligestilling mellem kønnene i et særligt, formelt forum med henblik på at levere fælles og konkrete foranstaltninger og lovgivning til at tackle udfordringerne inden for kvinders rettigheder og kønsligestilling og sikre, at ligestillingsspørgsmål drøftes på højeste politiske plan under hensyntagen til de forskellige former for forskelsbehandling, som racialiserede kvinder, kvinder tilhørende etniske, religiøse og sproglige mindretal, ældre kvinder, kvinder med handicap, romakvinder, LGBTI-kvinder, kvindelige flygtninge og indvandrere og kvinder med risiko for social udstødelse udsættes for;
 3. understreger betydningen af det politiske signal, der kommer til udtryk gennem oprettelsen af en rådssammensætning om ligestilling mellem kønnene; bekræfter, at en specifik rådssammensætning om ligestilling mellem kønnene, der giver ministre og statssekretærer med ansvar for ligestilling mulighed for regelmæssigt at mødes og drøfte problemstillinger, vil

Torsdag den 17. december 2020

styrke integrationen af kønsaspektet i EU-lovgivningen samt dialogen og samarbejdet mellem medlemsstaterne, udvekslingen af bedste praksis og lovgivning og kapaciteten til at levere fælles svar på EU-dækkende problemer og vil bidrage til at mindske forskellene mellem medlemsstaterne og harmonisere beskyttelsen af kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene i Europa gennem en intersektionel tilgang;

4. understreger, at en specifik rådssammensætning om ligestilling mellem kønnene vil udgøre et centralt element i forbindelse med genoptagelse af forhandlingerne om de vigtigste sager vedrørende ligestilling mellem kønnene, nemlig ratificeringen af Istanbulkonventionen, vedtagelsen af direktivet om en mere ligelig kønsfordeling blandt menige bestyrelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber og tilhørende foranstaltninger (direktivet om kvindelige bestyrelsesmedlemmer) og Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering (direktivet om bekæmpelse af forskelsbehandling), og i at tage fat på andre kønsspørgsmål, som bør behandles i de kommende år, bl.a. tilføjelse af kønsbaseret vold til listen over eurokriminalitet og vedtagelse af et fremtidigt direktiv om kønsbaseret vold;

5. opfordrer Rådet og Det Europæiske Råd til at oprette en rådssammensætning om ligestilling for at fremme integration af kønsaspektet i alle EU's politikker og lovgivning;

6. opfordrer Det Europæiske Råd til at træffe afgørelse med kvalificeret flertal og ændre listen over rådssammensætninger i overensstemmelse med artikel 236 i TEUF og artikel 2, stk. 1, i Rådets forretningsorden;

7. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og medlemsstaternes regeringer og parlamenter.
